

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан філологічного факультету
Т.В.Хом'як
(підпис) (ініціали і прізвище)
« 31 08 2017 р.
М. Запоріжжя
Україна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППП 2.47 "ЕВОЛЮЦІЯ ІСТОРИЧНОГО РОМАНУ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ 90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ"

підготовки бакалаврів
напряму підготовки: **6.020303 "філологія"**
професійного спрямування: **"українська мова і література"**

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма "Еволюція історичного роману в українській літературі 90-х років ХХ століття" для студентів напряму підготовки 6.020303 "філологія", професійного спрямування "українська мова і література", 2017. – 8 с.

Розробник: Проценко Оксана Анатоліївна – к. філол. н., доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури
Протокол від «30» серпня 2017 року № 1
Завідувач кафедри _____ Н.В.Горбач

Схвалено науково-методичною радою філологічного факультету
Протокол від «_____» серпня 2017 року № 1
Голова _____ І.І.Льченко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0203 "Гуманітарні науки"	Вибіркова
	Напрямок підготовки 6.020303 "Філологія"	
Загальна кількість годин – 54	Професійне спрямування: "Українська мова і література"	Рік підготовки: 4-й
		Семестр 8-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: бакалаврський Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	10 год.
		Практичні 10 год.
		Самостійна робота 34 год.
		34 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу визначається необхідністю вивчення історичних романів 90-х років ХХ століття української літератури, усвідомлення естетично-художніх особливостей творів українських письменників.

Повна характеристика жанру історичного роману, його еволюція, аналіз творів письменників поглиблює курс «Історії української літератури II половини ХХ століття» й є **завданням** спецкурсу «Еволюція історичного роману в українській літературі 90-х років».

У результаті вивченого спецкурсу студент **повинен знати:**

- визначення жанру, жанрові особливості історичного роману;
- класифікації історичних романів;
- загальну характеристику творчості письменників-романістів;
- зміст історичних романів (Р.Іваничука «Орда», «Рев оленів нарозвідні», Р.Іванченко «Отрута для княгині», П.Загребельного «Тисячолітній Миколай», М.Вінграновського «Северин Наливайко», Р.Федоріва «Єрусалим на горах», «Чудо святого Георгія о зміє», В.Малика «Чумацький шлях», «Горить свіча», О.Пахучого «Тиміш Хмельницький, син Богдана», «Юрась Хмельниченко», Ю.Мушкетика «На брата брат», «Гетьманський скарб», В.Єшкілева, О.Гуцуляка «Адепт...»);
- основні літературознавчі розвідки по творчості зазначених письменників;
- імена дослідників жанру.

У результаті вивченого спецкурсу студент **повинен вміти:**

- аналізувати художні твори відповідно до вимог сучасного літературознавства;
- аналізувати художні твори під заданим кутом зору, зокрема:
 - визначати проблематику, конфлікт твору;
 - здійснювати пообразний аналіз художнього твору;
 - визначати складові елементи сюжету;
 - визначати засоби характеротворення;
- здійснювати порівняльний аналіз кількох творів;
- самостійно аналізувати художні твори;
- виробити власну думку про наукову, художню, історичну та естетичну цінність твору.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Умовно-історичні романи

Тема 1. Жанрова специфіка історичного роману.

Тема 2. Історична романістика Р.Іваничука.

Тема 3. Психологічна реконструкція минулого в романі П.Загребельного "Тисячолітній Миколай".

Тема 4. Пригодницькі романи В.Малика.

Тема 5. Альтернативна історія в романі В.Єшкілева, О.Гуцуляка "Адепт...".

Розділ 2. Історико-реалістичні романи

Тема 6. Історична романістика Р.Федоріва.

Тема 7. Дилогія О.Пахучого про синів Богдана Хмельницького.

Тема 8. Химерність роману М.Вінграновського "Северин Наливайко".

Тема 9. Історична романістика Ю.Мушкетика.

Тема 10. Історична вірогідність роману Р.Іванченко "Отрута для княгині".

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Умовно-історичні романи					
Тема 1. Жанрова специфіка історичного роману	5	2	–	не передбачено	3
Тема 2. Історична романістика	7	2	1	–	4

Р.Іваничука					
Тема 3. Психологічна реконструкція минулого в романі П.Загребельного "Тисячолітній Миколай"	6	2	–	–	4
Тема 4. Пригодницькі романи В.Малика	6	–	2	–	4
Тема 5. Альтернативна історія в романі В.Єшкілева, О.Гуцуляка "Адепт..."	4	–	1	–	3
Разом за змістовим модулем 1	28	6	4	–	18
Розділ 2.					
Історико-реалістичні романи					
Тема 6. Історична романістика Р.Федоріва	5	2	–	–	3
Тема 7. Дилогія О.Пахучого про синів Богдана Хмельницького	6	–	2	–	4
Тема 8. Химерність роману М.Вінграновського "Северин Наливайко"	5	–	2	–	3
Тема 9. Історична романістика Ю.Мушкетика	5	2	–	–	3
Тема 10. Історична вірогідність роману Р.Іванченко "Отрута для княгині"	5	–	2	–	3
Разом за змістовим модулем 2	26	4	6	–	16
<i>Усього годин</i>	54	10	10	–	34

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Жанрова специфіка історичного роману	2
2	Історична романістика Р.Іваничука	2
3	Психологічна реконструкція минулого в романі П.Загребельного "Тисячолітній Миколай"	2
4	Пригодницькі романи В.Малика	-
5	Альтернативна історія в романі В.Єшкілева, О.Гуцуляка "Адепт..."	-
6	Історична романістика Р.Федоріва	2
7	Дилогія О.Пахучого про синів Богдана Хмельницького	-
8	Химерність роману М.Вінграновського "Северин Наливайко"	-
9	Історична романістика Ю.Мушкетика	2
10	Історична вірогідність роману Р.Іванченко "Отрута для княгині"	-
	Всього	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Жанрова специфіка історичного роману	-
2	Історична романістика Р.Іваничука	1
3	Психологічна реконструкція минулого в романі П.Загребельного "Тисячолітній Миколай"	-
4	Пригодницькі романи В.Малика	2
5	Альтернативна історія в романі В.Єшкілева, О.Гуцуляка "Адепт..."	1
6	Історична романістика Р.Федоріва	-
7	Дилогія О.Пахучого про синів Богдана Хмельницького	2
8	Химерність роману М.Вінграновського "Северин Наливайко"	2
9	Історична романістика Ю.Мушкетика	-
10	Історична вірогідність роману Р.Іванченко "Отрута для княгині"	2
	Всього	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Жанрова специфіка історичного роману	3
2	Історична романістика Р.Іваничука	4
3	Психологічна реконструкція минулого в романі П.Загребельного "Тисячолітній Миколай"	4
4	Пригодницькі романи В.Малика	4
5	Альтернативна історія в романі В.Єшкілева, О.Гуцуляка "Адепт..."	3
6	Історична романістика Р.Федоріва	3
7	Дилогія О.Пахучого про синів Богдана Хмельницького.	4
8	Химерність роману М.Вінграновського "Северин Наливайко"	3
9	Історична романістика Ю.Мушкетика	3
10	Історична вірогідність роману Р.Іванченко "Отрута для княгині"	3
	Разом	34

8. Види контролю і система накопичення балів

№	Вид контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	кількість контрольних заходів	кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдань самостійної творчої роботи до практичних занять (<i>атестація 1</i>)	5	4	20
2	Самостійне проходження тесту за результатами вивченого матеріалу (<i>атестація 1</i>) у системі електронного навчання ЗНУ (за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежується)	2	3	6

3	Підготовка письмових завдань до практичних занять (<i>атестація 1</i>)	2	2	4
4	Підготовка завдань самостійної творчої роботи до практичних занять (<i>атестація 2</i>)	5	4	20
5	Самостійне проходження тесту за результатами вивченого матеріалу (<i>атестація 2</i>) у системі електронного навчання ЗНУ(за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежується)	2	3	6
6	Підготовка письмових завдань до практичних занять (<i>атестація 2</i>)	2	2	4
7	Контрольне тестування (підсумковий тест) за результатами вивченого матеріалу (за умови виконання тесту не менше ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежується)	1	20	20
	Складання заліку за результатами вивченого матеріалу	1	20	20
Усього		20		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна

1. Александрова Л. Советский исторический роман : типология и поэтика. – К. : Вища школа, 1987. – 160 с.
2. Гуляк А. Становлення українського історичного роману. – К. : Міжнародна фінансова агенція, 1997. – 293 с.
3. Ільницький М. Людина в історії (Сучасний історичний роман). – К. : Дніпро, 1989. – 356 с.
4. Історія української літератури ХХ століття : у 2-х кн. – Кн. 2. : друга половина ХХ століття / Дончик В. – К. : Либідь, 1998. – 456 с.
5. Мельничук Б. Випробування істиною : проблема історичної та художньої правди в українській історико-біографічній літературі (від початків до сьогодення). – К. : Академія, 1996. – 272 с.
6. Проценко О. Методичний посібник до вивчення спецкурсу „Еволюція історичного роману в українській літературі 90-х років ХХ століття” (на допомогу студентам 4 курсу філологічного факультету). – Запоріжжя : ЗДУ, 2003. – 74 с.
7. Проценко О. „Еволюція історичного роману в українській літературі 90-х років ХХ століття” : методичні рекомендації до практичних занять для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр професійного спрямування українська мова і література. – Запоріжжя : ЗНУ, 2015. – 46 с.
8. Ромащенко Л. Жанрово-стильовий розвиток сучасної історичної прози : основні напрями художнього руху : монографія. – Черкаси, 2003. – С. 9-17.
9. Слабошпицький М. Літературні профілі : літературно-критичні нариси. – К. : Радянський письменник, 1984. – 310 с.
10. Чумак В. Минуле – очима сучасника : літературно-критичний нарис. – К. : Радянський письменник, 1980. – 184 с.

Додаткова

1. Аркас М. Історія України-Руси. – К. : Вища школа, 1991. – 456 с.
2. Білий О. Літературний герой у контексті історії. – К. : Наукова думка, 1980. – 119 с.
3. Борщак І., Мартель Р. Іван Мазепа : життя й пориви великого гетьмана. – К. : Свенос, 1991. – 136 с.
4. Гречанюк Ю., Нямцу А. Проблеми історизму і традиції в літературі ХІХ – ХХ століть. – Чернівці : Рута, 1997. – 124 с.
5. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. – К. : Лыбидь, 1990. – 398 с.
6. Дорошенко Д. Нарис історії України. – Львів : Світ, 1991. – 576 с.
7. Єнсен А. Мазепа : історичні картини. – К. : Український письменник, 1992. – 205 с.
8. Загребельний П. Втішання історією // Загребельний П. Неложними устами : статті, есе, портрети. – К. : Радянський письменник, 1981. – С. 459-466.
9. Костомаров М. Галерея портретів : біографічні нариси. – К. : Веселка, 1993. – 326 с.
10. Крип'якевич І. Історія України. – Львів : Світ, 1991. – 520 с.
11. Николаев П. Историзм в художественном творчестве и литературоведении. – М. : Изво Московского ун-та, 1983. – 366 с.
12. Оскоцкий В. Роман и история: традиции и новаторство советского исторического романа. – М. : Художественная литература, 1980. – 384 с.
13. Тараненко О. Факт і вимисел у літературі // Радянське літературознавство. – 1981. – № 2. – С. 66-76.
14. Тойнби А. Постигание истории. – М. : Прогресс, 1991. – 341 с.
15. Федорів Р. Історична романістика та національна свідомість // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 109-113.

Інформаційні ресурси

1. «Меч і мисль»: Творчість Романа Іваничука у національних вимірах української культури [Електронний ресурс] // news.if.ua. – Режим доступу: <http://news.if.ua/news/6660.html>; ЛітАкцент. – 2010. – 3 червня. – За матеріалами ZIK. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2010/06/03/roman-ivanychuk-povertajetsja-do-romanistyky.html>; ZIK. – 2010. – 2 червня. – Режим доступу: <http://zik.com.ua>
2. Роман Іваничук – майстер історичного роману: Методичні поради [Електронний ресурс] / Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І.Франка. – Режим доступу: <http://lib.if.ua/publish2009/1240488525.html>